

18.
I. N. D. N. J. C.
DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE

10
33
782

1701, 9^a

FEUDIS
DE CAMERA
ET CANEVA,

9. 346

Quam
Affulgente Divini Numinis Clementia,
Decreto & Autoritate
Magnifici Jctorum ordinis
In Illuſtri Argentoratensium Univerſitate

Pro
Summis in Utroq; Jure Honoribus
& privilegiis Doctoralibus ritè impetrandis

SOLENNI
ac placido Eruditorum Examine
subjicit

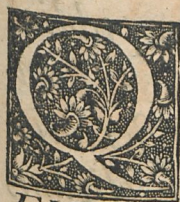

MATTHIAS ROESCH, Argentor:
Ad d. Junij Anno M DCCl.

ARGENTORATI,
Ex Officinâ JOSIAE STÄDELII, Acad. Typogr.

V I R O
MAGNIFICO, NOBILIS-
SIMO, AMPLISSIMO,
PRUDENTISSIMO
DOMINO
FRANCISCO
REISEISENIO,
P^R EI PUBLICÆ PATRIÆ
CONSVLI REGENTI
TREDECIMVIRO
atque
SCHOLARCHÆ GRA-
VISSIMO,
MECÆNATI OPTIMO
MAXIMO.

*Q*uod devota animi
submissione TUO,
VIR MAGNI-
FICE, conspectui commen-
dare sustineam leves hasce po-
sitiones, proprio nitore destitu-
tas, omnem ab Illustri nomi-
ne TUO splendorem mutuan-
tes; id eâ mente fit, ut seras
licet, attamen sincero affectu

):(2 pri-

primitias studiorum meorum
Inaugurales, **MAGNIFI-
CENTIAE TUAE**, cui
præter vitam, quam parenti-
bus debeo, omnia accepta re-
fero, tanquam certissimam
grati animi tesseram publicè
consecratas velim. **Quem-**
nam enim potius **Dissertatio-**
nis hujus Patronum eligam,
quam **TE**, **Virum Summum**,
de me optimè meritum, qui
à primâ statim infantia sub
suavissimis me patrocinijs **TUI**
alis fovisti atque protexisti, qui
cum triennis patre orbarer,
genitoris vices ultrò suscepisti,
pueri

pueri indefessam curam gessi-
sti, studiis destinatum TUA
quasi manu duxisti, adolescen-
tem hospitio exceptum aluisti,
tantisque ad hoc usque tem-
pus mactavisti, atque adhuc
dum mactas beneficiis, ut per-
fectissima TE plus quam pa-
ternæ fidei in me pietatisq̃ spe-
cimina edidisse omnibus pa-
teat. Beneficia itaq̃ adversus
infinita beneficia TUA hic TI-
BI offero, VIR MAGNI-
FICE, sed non paterna,
qualia in TE expertus sum,
non realia, verum in positio-
nibus quibusdam tumultuarie

):(3 exa-

exaratis consistentia, non vera sed chartacea, non tanquam redhostimenta, sed velut indubitata gratæ mentis pignora, adeoq̄ cum istis, quæ TUA benignitas in me contulit, minime comparanda.
**FEUDA DE CAME-
RA ET CANEVA**
præsento, non ut investiens, sed ut cliens, non ut dominus sed ut vasallus, eâ tamen semper manente differentiâ, quod uti solubile refutatione vasalli vel alio quolibet modo est vinculum feudale, ita mea obligatio perpetua sit, omnisque
re-

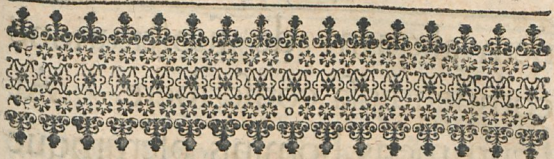
renuntiationis & dissolutionis
plane expers. Major vasa-
liticâ est, quam TIBI TUIS-
que debeo, fides; illimitata
plane sunt, ad quæ TIBI
TUISque obstringor, servi-
tia; Utinam vires suppeterent
reapse isthac præstandi & gra-
tam adversus Tantam Bene-
ficentiam mentem demon-
strandi. Sed isthanc quidem
in me aptitudinem haud de-
prehendo. Quod proinde
unicè mihi relictum video,
DEUM TER OPTI-
MUM MAXIMUM
supplex adoro, velit, quibus
ego

*ego vel recensendis impar
sum, TUA in me beneficia
largissimâ benedictione com-
pensare, mihique aliquando
largiri vires, quo si non erga
TE IPSUM, tamen erga
MAGNIFICI Nominis
TUI Consortes ipsomet opere
declarare valeam quanto ar-
dore sim*

REISEISENIANÆ
Familix

*additissimus
Cliens*

MATTHIAS ROESCH,
Arg.

PROEMIUM.

Non latebit TE, B. L.
 menses ante aliquot
 positiones quasdam
 ex materia substitutionis pupilla-
 ris desumptas, sub Consultissimi
 Excellentissimique Viri Domini
 D. JOHANNIS HENRICI
 FELTZII, auspiciis solenniter
 pro virili à me defensas fuisse. Se-
 dit tum temporis animo, exerci-
 tij, Inauguralis loco Dissertatio-
 nem

A

nem aliquam de substitutione
compendiosa conscribere. At
sicuti mens hominis plerumque
solet esse novitatis avida, nimi-
umque rerum varietate oblecta-
tur, ego quoque eidem denuò
materiæ insistere nolui. Quod
autem hanc præcise feudi impro-
prij speciem elegerim, non aliam
Tibi rationem reddere valeo, ni-
si quod fortè fortuna eo maximè
tempore in eam inciderim, quo
in perlegendo juris feudalis syste-
mate quodam occupatus eram.
Et quamvis jura nostra nobilio-
ra longè, usuque fori frequentiora
che-

themata eaque innumera disputaturo suggerere non diffitear, nullum tamen obtinendo scopo meo aptius, thesibusque publicæ ventilationi exponendis convenientius invenire contigit. Quodsi Tibi accuratiora forte expectanti propositum meum displiceat, ignosces pro consueta humanitate Tua prolixitati brevitatem ex fontica causa præferenti.

VALE.

THESIS I.

DE Feudo de Camera
& Caneva quædam Dissertationis Inauguralis loco dicturus, haud malè me facturum

A 2

arbi-

arbitror, si priusquam rem ipsam aggrediar, brevibus saltem in vocabuli *feudi* originem inquiram. Sicuti autem non omnium una est circa derivationem eius opinio cum alii à Latina voce, fide, alii à Longobardica feida, alii aliunde descendere autument, vid. *Borcholt. de Feud. c. 1. n. 5. Struv. c. 2. §. 1. n. 6.* ita nos rejecta aliorum sententia *Celeberrimum Virum Dn. Job. Schilterum* sequimur, qui *c. 1. Introd. ad J. F. & Comm. ad J. F. A. ad rubr. §. 7.* vocabulum feudi nativum ac vernaculum fori Germanici feudalis esse statuit, adeo quidem, ut ex eo in civitatem latinam mediæ ætatis receptum fuerit. Id quod cum ex antiquis monumentis, quibus loco feudi legitur *Feodum*, tum etiam ex ipsa vocis feodi etymologia clarissime probat. Ostendit enim *Feodum* derivari à *Fee*, quod stipendium significat, & *od*, quod bonum denotat, quæ duo si jungas, apparebit, feudum nihil aliud esse, quam bonum stipendiarium, contradi-

stin-

stinctum allodio vel adelodio, quod nullo stipendii onere gravatum. Sed properantibus ad scopum nostrum diutius hisce inhærere non licet. Hinc plura de materia hac legere cupientem ad Glossaria *Speelmanni* & *du Fresne* nec non *Thomam Craigium*, JCum Scotum remittimus.

TH. II.

Hoc Feudum ratione objecti dividitur in feudum corporale, quod consistit in re corporali, eâque vel immobili regulariter, vel mobili etiam ex pacto; vel incorporale, quod datur in re incorporali. Ad hanc Feudorum incorporalium classẽ, Camerae quoque & Canevæ feuda referuntur de quibus ex professo agendi animus nunc est.

TH. III.

Ne vero confusionis notam incurrentes sine decenti ordine procedamus, primo loco sciendum est, quid per *Cameram*, quidve per *Canevam* intelligatur. *Camera* vox sumitur vel sensu vulgari, pro quo-

cunque cubiculo vel triclinio, quod promiscuis privatorum usibus patere solet. Vel sensu excellentiori, ita ut non tantum iudicium, & quidem summum, denotet, veluti Cameram Imperialem in Imperio, sed & ærarium seu conclave, in quo pecunia Principis vel Domini asservatur. Testis est *Eginhardus in Testam. Caroli M.* verbis sequentibus: *Incipit descriptio atque divisio, quam perfecit de Thesauris suis atque pecunia, quæ in illâ die in Camera ejus inventa est.* Hæc vocis hujus ultima acceptio hodiernis quoque Germanis familiaris est, quippe qui Cameram Principis vocant, quod aliàs ærarium dici solet. *Die Fürstliche Kammer* / hinc bona Cameralia, *Kammergüter*. Atque hunc significatum intendit Feudista *2. feud. 1. 1. 2. feud. 58. pr. &c.* id quod ex ipsa textus lectione adhuc clarius patescet.

TH. IV.

Longe obscurius est *Caneva*, quam Camera vocabulum, id quod ex diversis

Dd.

Dd. opinionibus elucescit. Alii enim vocem hanc tanquam Gotho-Saxonicam derivant à *Koje* vel *Kaawe* quod dicunt locum esse ubi grex custoditur & saginatur. vid. *Struv. c. 4. aph. 18.* alii à Cavitate. *Voss. de vit. serm. l. 3. c. 3. Vulteius l. 1. de feud. c. 8. n. 13.* Cavenam dictam existimat, quasi Cameram avenæ. Præter hos sunt etiam alii, qui non legunt Cavena sed Caneva, quos inter est *Cujacius*, cui adstipulatur *Magnific. Schilter. Introd. ad J. Feud. A. c. 9. §. 30.* quem etiam nos sequimur; ut jam omittam illos, qui voculam hanc per caveam, Canipam, Canuam enuntiant sed malè. Quotquot autem sunt Doctorum circa vocis hujus derivationem sententiæ omnes tamen in eo conveniunt, quod per eam nihil aliud intelligatur, quam cellarium, horreum penarium, in quo vinum, frumentum, vel annona Principis vel Domini asservatur, in quo significatu, cum melior vix dari possit, nos quoque acquiescimus. *add. suprad. glossaria.*

TH. T.

TH. V.

Pergendum nunc statim esset ad definitionem, nisi aliqua adhuc *questio præjudicialis* expedienda foret. Notum est, feudum in genere dividi in proprium & improprium. Ad melius E. formandam definitionem hac occasione quæritur: Ad quamnam classem referenda sint feuda nostra? Ordinariam feudorum naturam sequi exinde argui posset, quod licet ea in re incorporali consistant, nihilominus rebus immobilibus accenseantur 2. *feud. 1. 1.* Deinde quod expressis verbis feudorum rectorum nomine veniant. 2. *feud. 2. 1.* Sed hisce non obstantibus feuda Cameræ & Canevæ impropriis adnumeramus I. quia feuda propria in rebus immobilibus consistunt; Omnis autem res immobilis est corporalis, licet interdum incorporales intellectu juris etiam eò referantur, quod tamen jam improprietatem involvit. II. quia res immobiles in feudum datæ possideri dicuntur, incorporales vero quasi possideri. III. quod

quod feuda propria regulariter transmittantur, ad heredes, feudum vero de Camera vel Caneva personam non egrediat, de quo tamen infra pluribus. Neque obstat quod rebus immobilibus accenseantur res incorporales; dum enim ad res immobiles referti dicuntur, jamtum apparet; eas reverâ tales non esse, sed potius fingi, quò scil. feudum in ejusmodi re constitutum sustineatur. Et quamvis ipse etiam feudista feuda nostra recta nominet, rectum tamen ibi non idem est ac proprium, sed hoc vult, vasallum jurare debere, recte sese atque juste possidere. Sed satis de his. Pergimus ad definitionem.

TH. VI.

Varia à Doctoribus feudorum de Camera & Caneva afferuntur *definitiones*, quas quippe non adèò accuratas paucis examinare liceat. *Vultei* ea definit per stipendia vasallo à Domino ex ærario vel penuario suo præstanda. Ubi notandum, quod præter illud, quod feudi de Camera

B

vel

vel Caneva genus minus commode, per
 stipendium exprimat, fidelitatem quo-
 que tanquam requisitum essenziale omni-
 um feudorum, & servitia ob quæ præci-
 pue feuda nostra dari solent, penitus omit-
 tat. *Finckelthaus* ita describit: quod feu-
 da de Camera vel Caneva sint, cum ex æ-
 rario vel fisco Principis certa pecuniæ sum-
 ma, vel ex penuario seu cellario annona
 annuatim solvenda alicui conceditur.
 Nec hæc descriptio, quippe quæ perinde
 ac prior præter genus & fidelitatem & ser-
 vitia neglexit, accuratior est. *Struvius* ser-
 vitorum quidem meminit, dum feuda
 hæc dicit esse, quæ constituuntur ob ser-
 vitia in certo reditu ex ærario Domini sol-
 vendove in vino frumentove ex cellâ Do-
 mini præstando ad dies vitæ. Omittit ve-
 ro etiam differentiam specificam feudi in
 genere, quam absolvit fides vasallitica.
 Nec illud perpetuò verum est, quod hæc
 Camera vel Canevæ feuda ad dies vitæ va-
 falli extendantur, cum textus *1. feud. 2. &*
ipsa

ipsa quoq; J. Feudal. analogia longe aliud nos doceat, de quo tamen in sequentibus. Perfectior est hifce modò enarratis *Stryckij* definitio quam habet *Ex. J. Feud. 4. 57. 59.* nec tamen omnibus numeris perfecta, cum & ipse feuda nostra morte demum vasalli expirare statuat. Nec omitendus *Rosenthal*, qui in eo etiam mihi peccasse videtur, quod præstiti tantum servitii mentionem faciat, quasi præstanda excluderentur. Adedò autem comprehenduntur, ut feuda nostra ferè semper ob præstanda, rarissimè ob præstita servitia data fuerint. Modo recensitis Virorum eruditorum definitionibus nostram quoque subjungere liceat sequentibus verbis:

FEUDA DE CAMERA VEL CANE-
VA SUNT FEUDA IMPROPIA,
QVÆ A DOMINO VASALLO SUB
CONDITIONE FIDEI ET SERVITIO-
RUM IN CERTO REDITU EX Æ-
RARIO QVOTANNIS SOLVENDO
VEL IN CERTIS FRUCTIBUS EX-

CELLARIO DOMINI ANNUATIM
PRÆSTANDIS CONSTITUUNTUR,
REGULARITER PERSONALIA; ET
FINITO OFFICIO VEL ADMINI-
STRATIONE EXPIRANTIA. Sed hisce
majorem adhuc lucem affudent ea, quæ
in sequentibus dicentur.

TH. VII.

Quod *divisiones* feudorum de Came-
ra vel Caneva attinet, quas Doctorum qui-
dam adinvenerunt, eas nullo modo ap-
probare possum. Sunt ex eorum classe,
qui alia propria, alia impropria esse opi-
nantur, quos inter est *Struvius* 2. 18. 1. pro-
pria ea vocans, quæ ad heredes sunt trans-
missibilia, impropria verò ea, quæ cum per-
sona extinguuntur. Sed cum jam in *l. 4.*
ostenderimus, Feuda de Camera & Caneva
non tantum ratione durationis sed & ra-
tione objecti impropria vocari, satis inde
apparet, divisionem hanc vanam atque
nullius momenti esse. Atque ita potius
dicendum: Omnia feuda de Camera vel

Ca-

Caneva nullo quidem excepto esse impropria intuitu objecti, in quo constituuntur; id quod tamen ratione durationis non procedit, sed ita habendum: Feuda de Camera vel Caneva regulariter sunt personalia, ita tamen ut contrahentium conventionem perpetua fieri queant. Tutiori paulò via videtur incedere *Vulteiis*, qui *l. 8. 13.* feuda nostra vult esse vel gratuita vel officiosa. Hæc iterum vel nominata vel innominata. Ad gratuita refert feudum Soldatæ, quod *2. feud. 10.* dicitur consistere in certa pecuniæ summa ex ærario vel in annona ex penuario præstanda. Sed cum & gratuitum sit, ex communi Doctorum opinione, & semper morte dantis extinguatur; Feuda autem de Camera vel Caneva regulariter propter servitia concedantur, neque præcisè morte Domini finiuntur, hæc quoque divisio non magnificianda, sed ita potius incedendum est, ut dicatur, propriam feudorum nostrorum naturam esse, ut sint onerosa vel officiosa;

ab hac autem regula excipiendum feudum Soldatæ, quod gratuitum. Ita plerique Doctorum volunt. Dissentit hic non quidem sine gravi ratione *Magnif. DN. D. Schilter.* solidis probans argumentis feuda Soldatæ non ob præstita præcise, sed potius ob præstanda servitia data fuisse equitantibus, qui velut ignobiles atque plebei opponerentur equitibus, qui sexto clypeo militari gaudebant; illi vero Burgenses septimo. Hinc etiam feudum hoc inter ignobilia refertur. vid. *Comm. ad J. F. A. p. 41. add. Dadin. ab Alteserra de Orig. & Stat. Feud. Gall. cap. 3.* Sic quoque ad feuda de Cam. vel Can. officiosa nominata feudum Guardix & Gastaldix tantum refert *Vulteius*, quasi alia non darentur. Et quamvis negari non possit tales præstationes ex ærario vel cellario Domini tanquam stipendia ob servitia solvendas esse, & per consequens hæc feuda jure meritoque de Camera vel Caneva dici posse, in eo tamen peccavit *Vulteius* quod reliqua ad hanc clas-

classẽm pertinentia feuda omiserit, veluti
 feudum Ambachtia, quod tamen amplif-
 simum est, & plura continere potest jura,
 cancellariatus, jurisdictionis decaniae alia-
 que, quæ non minus ac ista duo tanquam
 stipendia propter officia præstanda veni-
 unt, atq; eapropter etiam ad censum feu-
 dorum nominatorum referri merentur.
 Feuda vero de Cam. vel Canev. nominata
 vocat, quorum Jus Feudale expressam fa-
 cit mentionem; innominata, quorum
 non meminit. Plura enim dari extra con-
 troversiam positum, quoties scil. pro offi-
 cii alicujus administratione certi redditus
 ex ærario vel cella præstandi.

TH. VIII.

A divisione progredimur ad *causam*
Efficientem, quæ iterum est vel remota vel
 proxima. Quoad *remotam* primo loco no-
 minandum Gentium jus. Cum enim in-
 dubium sit, feuda in genere ex hoc jure
 originem suam habere i. quia naturalis
 ratio dicitur, bene meritos præmiis affici-
 endos.

endos. 2. quia omne feudum prævia conventionem vel contractu constituitur, contractus autem juris Gentium esse ex §. 3. *J. de J. N. G. C.* constat. 3. Quia feudorum usus non uni sed pluribus gentibus familiaris est vid. *Magnif. Dn. D. Schilter. aph. 5. J. de J. N. G. C.* hinc clarè patet, nostrorum quoque feudorum incunabula ex eodem Gentium jure petenda esse, cum quicquid prædicatur de genere prædicari etiam debeat de specie; præcipuè vero cum & feuda de Cam. vel Can. non apud unicam forte gentem, sed apud Gentes in usu fuerit; Ita de Anglis testatur *Dadin. ab Alferra* allegans *Polid. Vergilium l. 19. hist. Angl.* Gallis quoque feuda nostra ignota non fuisse ex *Order. Vitalis l. 6. hist. Eccl.* patescit. Imprimis autem Longobardicum jus allegandum hîc est, quippe quod tribus diversis locis feudorum de Cam. vel Can. mentionem facit. I. quidem 2. *feud. l. 1.* ubi feudum consistere debere dicitur, in rebus soli vel talibus, quæ rebus immobili-

bilibus accensentur, qualia sunt nostra.
 II. Dum 2. feud. 2. 1. de probatione feudi
 agitur. III. Quando 2. f. 58. pr. feudista vult
 tum demum feudis nostris locum esse si
 fit in Camera unde solvi possit. Aleman-
 nicum quoque jus licet hæc duo de Ca-
 mera & Caneva feuda non conjungat sic-
 ut Longobardicum, integrum tamen de
 feudo de Camera titulum exhibet, quo et-
 iam feudum de Caneva referri debet, cum
 quoad hoc eadem sit juris dispositio. vid.
 J. F. All. c. 102. von Kammer, Lehen.

TH. IX.

Causa Efficiens *proxima* feudi de Ca-
 mera vel Caneva adhuc constituendi, quo-
 ad actus inter vivos est eadem quæ feudo-
 rum in genere voluntas scil. contrahenti-
 um expressa, quæ sese exserit promissione
 de feudo præstando, ipso contractu feuda-
 li mediante investitura abusiva celebrato,
 ita quidem ut in actibus mortis causa ul-
 tima defuncti voluntas promissioni dictæ
 æquiparetur. Feudi vero jamjam consti-
 tuti

C

tuti

tuti causa Efficiens est, vel prævio contra-
 ctu facta traditio seu investitura propria
 qua, scil. jus in re acquiritur; vel præscri-
 ptio qua investitura vera intervenisse fin-
 gitur. Cum vero ad constitutionem feudi
 traditio requiratur, res vero incorporales,
 in quibus feuda nostra consistunt, tradi
 nequeant, sciendum est, quasi traditionem
 quoque sufficere, quæ in permissione usus
 sese prodit, dum enim vasallus non prohi-
 betur uti jure suo, Dominus quasi tradi-
 disse creditur. Et licet quoque *lege 40. ff.
 de Usuc.* dicatur, res incorporales usucapi
 non posse, ob id quod possideri neque-
 unt, quasi tamen possideri & per conse-
 quens quasi usucapi seu præscribi possunt
l. pen. de præscr. 30. vel 40. ann. Hoc autem
 in nostris feudis vix obtinebit, quippe quæ
 finita administratione quolibet anno re-
 gulariter præscribi possunt. Occasione
 præscriptionis, cujus modo mentionem
 fecimus, illud etiam notamus, quod Dd.
 communiter ad *2. feud. 2. l. 1.* monere solent,
 aliam

aliam scil. esse præscriptionem feudi ipsius, aliam probationis feudi. Illa secundum jus Longobardicum in feudis in genere 30. annorum tempus requirit, neque præscriptio Juris Civ. hinc sibi locum vindicat. Hæc autem in rebus corporalibus anno in incorporalibus vero quò nostra spectant, bis vel ter repetito usu perficitur. Ad hanc causam Efficientem referre quoque solent alias sententiam judicis in judiciis divisiis. Sed cum ea in feudis nostris vix locum inveniat ordinariè, hisce non immorabimur, nihil quoque de successione, quæ alias etiam huc refertur, dicturi, cum feuda nostra de Camera vel Caneva ad heredes non sint transitoria.

TH. X.

Feuda nostra *conferendi potestatem* habent, quibus feuda in genere dare licet, quales sunt Domini. Hac occasione quaeritur annon forte procurator fisci vel ærarii feudum de Cam. vel Can. constituere possit? Ratio dubitandi est, quod videatur

tur liberior esse publici quam privati procuratoris potestas. Sed resp. quo major ex re ad universitatem spectante distractâ damnus atque præjudicium oritur, eò limitatiorem quoque esse debere alienandi facultatem. Præter dominium, quod illi qui feuda conferre volunt, habere debent, requiritur etiam secundo loco, ut alienandi facultate gaudeant. Hinc prohibentur, qui nullum plane vel non dum perfectum animi iudicium habent; quales sunt pupilli, minor, furiosus prodigus *arg. l. 4. C. de præd. min. Struv. §. 4. 4.* Hi omnes, quippe qui nulla plane feuda dare queunt, nec nostra concedere poterunt. Hic dubium quis exinde nobis movere posset, quod personis hisce in feudum concessio ideo prohibita sit, quia regulariter res in feudum danda vasallo unâ cum dominio utili sit tradenda. Quod ipsum licet non totalem attamen ex parte alienationem infert, utilis scil. dominii, quæ qualiscunque sit alienatio personis supra memo-

moratis interdicta. Sed cum hæc rei feudalis ad vasallum translatio, in feudis de Camera vel Caneva plane non obtineat, ærario vel penuario semper apud Dominum manente, non absone hic quæritur: an etiam ab horum feudorum constitutione arceantur minores prodigi? sed resp. affirmative. Quamvis enim ipse fiscus vel cellâ ex quibus reditus vel fructus præstantur in pleno conferentis dominio maneat, ipsæ tamen præstationes annuæ alienantur, pupillus vero minor, prodigus nullius plane alienationis capaces sunt, adde quod meliorem conditionem suam reddere possint non deteriorem. Hoc autem casu fieret deterior; quod adeò verum est, ut nec cum tutoris vel curatoris auctoritate vel consensu celebrata infeudatio ullum habeat vigorem. An foemina feuda nostra concedere possit? Resp. non aliter nisi sit Illustris, Principissa; Comitissa vel similis. Talis enim esse debet, quæ ærarium vel fiscum habeat. Plebejum à feudorum nostrorum concessione excludi, exinde apparet, quod ærario cellarioque plane destituantur. Opponi posset quoad feudum de Camera quod licet plebejus vel privatus fisco careat, habere tamen possit penuarium sed resp. non quodlibet hic intelligi penuarium privatum; sed publicum, id quod perpetua feudorum de Camera vel Caneva conjunctio, quæ ex lectione ipsius textus patebit, satis demonstrat. Prælati quoq; Ecclesiæ, Episcopi, Abbates aliiq; licet feudum novum in rebus Ecclesiæ sine consensu capituli conferre nequeant, *vid. Struv.* 5. 9. 2. feudum tamen de Cam. vel Can. concedere possunt, quia tanquam Principes in terris suis liberam dum vivunt de ærario suo disponendi facultatem habent; feudum autem de Camera vel Caneva invito herede ultra mortem dantis non extenditur. Denique nec illud omittendum, filium quoque Principis feuda de

Camera & Caneva constituere posse, si scil. intuitu forte bonorum adventitiorum ærarium proprium habeat. Quamvis enim aliàs Jure Civ. Rom. pater harum rerum usumfructum acquirat, hoc tamen jure hodierno cessat, præcipuè in personis illustribus. Cum ergo filius plenum acquirat horum bonorum dominium, non video, cur non æque de ærario vel penuario suo atque de cæteris rebus adventitiis disponere possit. Imò si filius possideat beneficio patris bona profectitia ipsius sustentationi destinata, dicendum est, ex fisco intuitu harum rerum ipsi competente certos redditus in feudum dare licere.

TH. XI.

Accipere feuda de Camera vel Caneva possunt regulariter omnes illi, qui feuda in genere acquirunt, quales sunt pupilli, minores cum tutorum vel curatorum auctoritate atque consensu. Qu. quid de infante dicendum & furioso: an & illi feuda & in specie de Camera vel Caneva acquirere possint. Resp. negando, quia regulariter in hisce feudis singularis vasalli fides eligi solet; secus si per substitutum servitia præstare possint vel ad servitia non sint obligati, veluti in feudo Soldatæ, ex communi Dd. opinione. Qu. etiam an clericus feudi de Camera vel Caneva sit capax? Affirmatur regulariter, quia licet aliàs per substitutum uti alij inhabiles servitia præstare possint, hic tamen ipsi in persona servire possunt, quia palatina officia, ob quæ feuda nostra dantur ordinariè subeunt, licet non omnia, neque officia, quod specialiter personæ fides respicitur, veluti in feudo Guardie Gastaldie aliisque; nam idem etiam in Clericis locum habet. vid. 2. feud. 40. §. fin. Idem quoque de foemina dicendum, quæ & ipsa ad servitia palatina licet non ad militaria idonea esse creditur. vid. Struv. §. 12. princ. Excipiuntur à regula modo dicta superioro.

riores, qui ab inferioribus ararium scil. vel penuarium non habentibus feuda talia accipere nequeunt; secus est si inferior fisco gaudeat. Hinc non video, quid impediat, quo minus civitas Imperialis Principi ob servitia forte militaria feudum de Camera ex arario suo constituere possit, licet aliàs dignitate longè minor. Hinc ut superior ab inferiore feudum de Camera accipere queat, requiritur, ut hic ararium vel cellam habeat, quod singulare est in his feudis, cum in aliis inferior superiori simpliciter feudum constituere possit. z. f. 100. An & rustico feuda nostra concedantur? Affirmamus, cum nullibi prohibeantur. Ratio dubit. est, quod feuda ordinariè constituantur ob servitia militaria, rusticus autem per textum 2. feud. 27. §. 5. nequidem lanceam vel arma portare possit. Sed resp. feuda nostra regulariter dari propter administrationem aliquam, quæ etiam rustico deferri potest, quamvis hoc rarius fiat, neque etiam hoc casu in priori statu maneat. Et licet *Jus Saxonicum Feudale* §. 11. rusticum à feudi acquisitione penitus excludat, consuetudine tamen aliud observatur Cz. 3. 28. 5. *Coler. dec.* 77. *Rauchbar. p. 2. quest. 21. n. 27.*

TH. XII.

Objectum quod atinet, notandum quod feuda regulariter in rebus corporalibus immobilibus constituantur; à qua tamen regula excipiuntur nostra feuda. Hinc frustra quær. an ea in rebus, sacris, religiosis, sanctis consistere possint, cum res hæ corporales sint, nostra verò feuda non in rebus sed jure percipiendi annuas pensiones fiant, vid. *Magnif. DN. D. Schilter. §. 8. seqq. J. de R. D.* At illud in quæstionem venit: annon Prælati Ecclesiæ in redditibus Ecclesiasticis feuda de Camera vel Cancellarium vel penuarium ipsius pertineant. Extra hunc

ca.

casum in aliis redbibus constituta, vix de Camera vel Caneva feuda dici merentur. Hinc apparet non in quibuscunque redbibus feuda nostra consistere posse, cum aliàs etiam quilibet privatus feuda hæc concedendi facultatem haberet; sed præcisè, ut Camerales sint, requiritur. Sic quoque nec omnes præstationes annuæ in feudum datæ à Principe feudum de Camera efficiunt, nisi ad ærarium sese referant, quod tamen regulariter præsumitur. Porro cum in fisco non tantum jura sed & res & quidem immobiles inveniantur, quæstio exurgit; an & res fisci immobiles in feudum concessæ cum honore feudi redi ad Camera feuda referri queant? Videri posset hæc majori jure ita dici posse, quam ea, quæ in annuis præstationibus consistunt. Sed cum textus 2. feud. 2. 1. expresse asserat; feuda nostra non in rebus soli, sed talibus, quæ rebus immobilibus adnumerantur, constitui dicendum est feuda ejusmodi intuitu ærarij, ex quo præstantur, ita vocari posse, sed non ratione formæ; cum textus modo citatus disertis verbis dicat, ea non in re sed jure aliquo dari solere. An princeps redditus ex mari forte nondum occupato provenientes vel alias res jure Gentium communes tanquam aliquod de Camera feudum dare possit? Negatur, quia res tales nondum in libera Principis dispositione sunt. E. nec ad Camera ejus spectare possunt arg. §. 1. J. de R. D. An res aliena in feudum de Cam. vel Can. dari possit? inanis est quæstio, cum nulla in his feudis rei ad vasallum fiat translatio, sed ærarium, ex quo redditus solvuntur, in pleno sit concedentis dominio. Si vero forte pecunia quotannis præstanda non sit fiscalis, sed aliena, vel fructus non ex cella domini, vasallus quidem nummos retinet; dans vero ad restitutionem tenetur domino nummorum. Possunt etiam si adhuc salvi existant, à vero domino vindicari. Præterea notandum, quod

quod ad classẽ earum rerum, quæ feudi qualitatem respiciunt, referantur etiam res pacto alienari prohibita, nec non subjecta fideicommissõ. Qu, ergo; an si princeps intuitu horum bonorum ærarium vel cellarium publicum habeat, redditus exinde provenientes in feudum de Camera vel Caneya concedere possit? Affirmatur, ratio 1. quia hic nulla alienatio metuenda, cum nulla res transeat ad vasallum. 2. Quia fructus ex rebus hisce percepti pleno dominio acquiruntur domino E. libere etiam de iis disponere, eaque in feudum dare non prohibetur. 3. Quia regulariter hæc feuda constituuntur propter officia gerenda, quibus morte dantis finitis, heres invitus non tenetur. Illud addendum, concessionem reddituum fiscalium in feudum parce fieri debere, ne respublica, dum nimia Principis liberalitate vires ejus minuuntur, notabile inde detrimentum capiat.

T. H. XIII.

Hactenus de personis rebusque vidimus, quas bono ordine excipit ipsa feudorum nostrorum *forma*, quam ponimus in jure in re incorporali (percipiendi scil. redditus annuos ex Cam. vel Can. domini) personali, sub conditione fidei vasallitiæ & servitiorum regulariter officialium. Dico consistere in *jure in re*; quo excluduntur jura ad rem, quæ obligationem & actionem producant non realem, veluti feuda, sed personalem, qualia jura sunt conventiones & delicta, ex quibus agitur contra personas nullo habito respectu rei; secus atque in juribus in re, ubi reus convenitur propter rem obligatam. Porto objicis, feudorum de Cam. vel Can. formam non tam in jure in re quam in dominio utili querendam esse: 1. quia quælibet res definienda potius per genus proximum quam remotum, 2. quia feuda in genere semper per dominium utile describuntur. Equidem negari non potest.

in rebus corporalibus, quarum possessio cum jure utendi fruendi, easque vindicandi ad vasallos transmittitur, utile dominium competere. Sed cum feuda de Cam. vel Can. non in rebus consistant, sed juribus, nec res aliqua vasallo tradenda veniat, vix est, ut beneficiato tali utile dominium concedamus, nisi dicas, juris utile dominium transire, quod tamen non verum sed quasi dominium esset, quo nomine etiam interdum utimur in aliis juribus in re veluti usufructu. *Incorporali.* Hinc feuda nostra differunt à feudis propriis, quorum objectum est res corporalis, & quidem naturaliter immobilis. Feuda autem Cam. & Can. quippe in rebus incorporalibus vel fitione juris immobilibus consistentia ab ordinaria hac feudorum natura deficiunt. Hic quoque removenda veniunt impropria feuda, ea sc. quæ in rebus immobilibus vel imprimis mobilibus constituuntur. Nam hæc postrema remotius adhuc à feudis nostris distant, quam illa, quoniam scil. feuda Cam. vel Can. in dubio rebus immobilibus accenseri solent, mobilibus vero nunquam. 2. quia integrum harum rerum dominium ad vasallum transit; in nostris vero feudis nulla plane rei ad fidelem translatio fit. *Jure percipiendi annuos redditus.* Hic separanda veniunt ea feuda, quæ quidem etiam in rebus incorporalibus, Juribus scil. constituuntur, sed non præcisè in præstationibus annuis; qualia esse solent regalia in feudum concessa. Et quamvis Vasalli ex his quoque Juribus fructus quandoque percipiant, ea tamen adhuc differentia est, quod in feudis nostris primariò annui redditus respiciantur in regalibus vero non item, sed quatenus ex accidenti interdum sequuntur. Quod autem feudorum de Cam. vel Can. objectum sint præstationes annuæ, ex eo probatur, quod 2. *feud.* 2. 1. dicitur, illa non in rebus soli, sed iis, quæ immobilibus accensentur constitui. Quales autem

res incorporales hæc sint ex 1. feud. 2. pr. constat ubi Guardianus aliquid feudi titulo loco mercedis accepisse dicitur, finito officio, quod regulariter quotannis fieri solebat, 2. feud. 94. *revocabile*. Hinc apparet, Guardianum vel Gastaldum hoc acquisivisse tanquam stipendium sine domino utili tali, quale aliàs feuda recta habentibus competit. Stipendia verò vel salaria ordinariè ex fisco vel cella præstanda esse probatione non puto indigere. Denique feuda Guardiarum & Gastaldiarum ad feuda de Cam. vel Can. pertinere, communis est Dd, sententia, cui & nos ad stipulamur. Vafallo quoque Soldatæ feudum habenti ex arario vel penuario satisfaciendum. Si quæras de materia. Resp. præstationes annuas solvendas, manifesto indicio, feuda de Camera vel Caneva regulariter non nisi in redditibus concedi possent; id quod etiam aliis exemplis ex jure cum Longobardico tum Allemannico petitis illustrari possent add. 2. feud. 81. *De Camera vel Caneva*. Hæc quoque verba otiosa non sunt, sed remouent omnes eas præstationes, quæ non ex arario, sed aliunde solvuntur. Hinc apparet feuda nostra non nisi eum, qui fiscum habet, dare posse. Privatus E. etiam si feudum præstationis annuæ concedere possit, Germanicè *ein Pfund, Lehen* ad hunc tamen censum non pertinet. vid. *Jus Feud. Allemann. l. 131*. Imo Princeps ipse non ex arario sed aliunde feudum constituens, validè quidem dat; at feudum de Camera vel Caneva non est. Sic quoque ab hac feudorum classe sejungenda ea pecuniæ feuda, quibus vafallo quotannis usuræ solvuntur vel ab eo, qui pecuniam à domino directo concreditam habet, vel ab ipso domino, qui usuras præstando sortem sibi retinet. Nam neque hi redditus fiscales sunt, nisi dominus forte vel princeps summam ipsam arario suo impuraverit. *Personali*. Ex hisce sua sponte fluit, feuda alioquin realia seu ad heredes transeun-

tia huc non pertinere. Cum autem omnia feuda regula-
 riter transmissibilia præsumantur, hinc apparet, nonnisi
 ea personalia esse, quæ specialiter excipiuntur, qualia sunt,
 quibus pactum adjectum hanc legem dixit, vel quæ sua
 natura talia sunt, & nonnisi contrahentium consensu
 realia fiunt, uti feudum Guardiaz, Gastaldiaz, ambachtiaz,
 procurationis, aliaque multa, quorum in utroque J. F.
 frequens mentio fit, quæque propter delata officia con-
 stituta, iis revocatis expirant. Hæc omnia ad feuda de Ca-
 mera vel Caneva spectant nominata scil. ex recepta Do-
 ctorum opinione, ita tamen ut ob multitudinem officio-
 rum multa Cam. vel Can. feuda innominata dentur, quæ
 tamen ob paritatem rationis eodem jure censi nullum
 est dubium. Personalitatem autem hujus feudi præter
 alios impugnat *Finkelhaus*, qui duas ad stabiliendam
 feudorum nostrorum realitatem rationes affert, quarum
 1. quod feuda sua naturâ ad heredes transcant, E. & hæc,
 cum nullibi contrarium sit dispositum. Resp. regulam
 istam officium suum perdere, quotiescunque vel textus
 expressi vel etiam juris nostri analogia aliud suadeant.
 Hoc autem fieri ex collatione textuum, qui hanc mate-
 riam concernunt, facile patet. 2. ait, feuda de Camera
 vel Caneva absolute feuda vocari 2. *feud.* 1. 2. Sed nulla
 est hujus argumenti vis. Non enim sequitur feudum
 Soldatæ, quod ex circumstantiis tale judicatur simpliciter
 feudum vocatur E. est feudum reale. Non autem suffi-
 cit nosse feuda de Camera vel Caneva personalia esse, sed
 & illud addendum, quod finito officio, vel administratio-
 ne, pro quâ tanquam stipendia vel mercedes solvuntur,
 extinguantur, quorum revocatio dependet à libero do-
 mini dantis arbitrio vid. 2. *feud.* 8. ita tamen ut demum
 post elapsum anni spatium non vero intra annum du-
 rante adhuc administratione repeti possint 1. *feud.* 2. *pr.*
 exci.

excipitur jure Allem. feudum scuti, quod statim revocari potest dempto scil. scuto vid. c. 101. secus jure Longob. 2. feud. 74. Durare potest usque ad mortem accipientis, si scil. eousque durent servitia. Ad heredes tamen non transmittitur, nisi pacto feudorum horum natura alteretur. Non enim feudum pro decania vel alia simili administratione datum cum honore feudi recti scil. concessum praesumitur, nisi expressa lex conventioni adjecta fuerit. Dixi: finita administratione libera concedentis voluntate revocari posse feudum nostrum. Ab hac regula à Doctoribus excipitur feudum Soldatæ, quod non nisi morte dantis finitur 2. feud. 10. ratio hæc redditur, quia est gratuitum, beneficia autem non ad annum duntaxat dari præsumuntur vel brevius aliquod tempus sed ad minimum ad vitam ejus, qui concessit, secus in reliquis Cam vel Can, feudis, ubi onere dempto, commodum quoque regulariter cessare debet, sed vid. quæ supra §. 7. annotavi. Consentit nobiscum *Jus Feud. Allem. c. 102.* ubi feudum de Camera idèò improprium esse asserit, quia voluntate cum Domini, tum vasalli expirat, Exceptiones tamen quasdam invenies in quibusdam feudorum de Cam. speciebus, quas si nosse velis videbis *J. F. Allem. c. 101. 151. &c. add. Magnif. DN. D. Schilt. Comm. cit. loc. Sub conditione fidei vasallitica.* Per hanc feudorum in genere differentiam specificam nostrâ quoque feuda ab aliis juribus in re distinguuntur. Unde non tantum à servitute tam personali quam reali differt, sed & ab aliis juris in re speciebus, quibus dominium utile transfertur, quales sunt emphytheusis, qua Canon, superficies, qua annua pensio, jus censiticum, quo census quotannis solvitur. *Servitorum Officialium determinatorum sc. vel indeterminatorum.* In quibus autem hæc servitia consistant, ex speciebus in utroque jure relatis, feudo scil. Guardia

Gastaldia, Ambachtia aliisque patet, quæ pro feudis de Camera agnita tanquam stipendia vel mercedes pro officii præstari solent. Ea autem voco determinata servitia, quorum expressis verbis meminit vel Jus Longob. vel Allem. Indeterminata vero ea, quorum mentionem præcisè non faciunt hæc jura. Dari enim plura quam ea, quæ ibi recensentur, dubio carere puto, ob regulam: quotiescunque stipendia ex ærario vel penuario sub fide vassallica pro administratione quadam dantur feuda de Cam. vel Can. constitui dicendum.

T H. XIV.

Properamus ad *effectus* feudorum de Camera vel Camera qui sunt vel communes aliis feudis vel proprii ita tamen ut non exigua quoad illos occurrat diversitas. *Effectus* communes sunt vel feudi constituendi vel jam constituti. Illi sunt obligatio & actio personalis vel ex conventionione vel ex ultima voluntate descendens. Hæc omnia in feudis nostris exulare, ex eo clarescit, quod concedantur propter administrationem regulariter. Posita E. administratione, ponitur feudum. Eâ sublata tollitur. Princeps E. promissione sua non tenetur ad conferendam alicui administrationem, quam statim revocare potest, si scilicet res adhuc sit integra. Constituti vero feudi & in specie nostri *effectus* fluunt ex ipsa societate feudali, quæ perinde ac aliarum societates jura & obligationes mutuas tam circa personas, quam circa res producit. Ex parte Domini jus circa personam vassalli descendit ex obligatione hujus ad fidelitatem, honorem atque obsequia. Maxime autem hoc jus sese exerit in fidelitate, quæ regulariter debet esse jurata. Et quamvis quoad nostra feuda putare quis possit, illud non adeo necessarium esse, cum quolibet tempore extingui possint, & plerumque etiam talibus personis concedantur, quæ homagium subjectionis

nis præstant, nihilominus à natura feudi communi non recedendum, præcipuè cum in feudis nostris juramentum fidelitatis surrogetur fidelitati officiali vel ministeriali jurata. Huc jurisdictio quoque feudalis refertur, quæ domino feudi de Camera vel Caneva non secus ac aliis dominis directis competit quamdiu sc. vasallagium durat. Jus autem tutelæ quod etiam huc pertinet quodque Domino competit in defuncti vasalli heredes, in feudis nostris cessat, cum nonnisi ad vasalli mortem durent. Sic etiam consensus Domini in nuptias vasalli non minus in feudis nostris atque in aliis necessarius est, cum in hoc nihil reperiat mutatum vide *Constit. Frid. l. 3. tit. 17.* Honorem & obsequia quod attinet, ea requiruntur perinde ac in aliis feudis. Dictum est hoc jus defendere ex obligatione vasalli. Notandum autem primariam atque principalem esse hanc obligationem in persona vasalli radicatam, utpote ejus fides imprimis electa est. Cum autem præter hanc alia adhuc respectu scil. rei vasalli sit obligatio, ut scil. eâ rectè utatur, quilibet videt, eam in feudis nostris exulare, cum nulla hic interveniat rei traditio. Quod autem ad præstationes annuas, attinet sive benè sive malè iis utatur domino- rum nihil interest; Cum autem uti supra monuimus jurata circa personas mutua sint, consequens est, Vasallum etiam certa quædam circa personam domini jura habere ortum suum ex obligatione domini ad fidem & protectionem trahentia. Quamvis enim in feudi constitutione principaliter fidelitas vasallitica respiciatur, ita ut etiam per hanc ab aliis juribus in re distinguantur, nihilominus etiam in domino fides requiritur, quia vasallus dum fidelitatem spondet, eam etiam sibi vicissim à Domino stipulari censetur. Protectionem quod spectat, si absolute consideretur, nullam est dubium, quin etiam

in nostris Cam. vel. Can. feudis locum habeat; si vero respectu rei in feudum datæ, cessat, quia in feudis nostris nihil ad vasallum transfertur. Ex hisce circa personas tam domini quam vasalli juribus qualis actio resultet? queris. Resp. actio præjudicialis, *Diss. Struv. c. 16. aph. 2. n. 6.* Atque hoc juris remedium in nostris Cam. vel Can. feudis eo frequentius occurrere potest, quò propius ad administrationem meram vel etiam jura alia præstationum annuarum accedit. Non autem tantum sunt mutua jura circa personas, sed & ea, quæ circa res competunt. Ex parte quidem domini sunt vel in re vel ad rem. Jus in re in feudis est dominium directum. Hinc queritur: an hoc jus etiam in feudis nostris reperitur? Id quod negatur, si dominium directum præcisè capias pro jure in re corporali, quia scil. in illis ærarij vel penuarij, item præstationum annuarum mentio sit. Ærarium autem vel penuarium in principis pleno manere dominio, jam supra dictum, sicuti & præstationum annuarum plena proprietas vasallo competit, adeò ut sine consentu domini pro lubitu iis uti atque abuti possit. Quod si dicas non quidem rei sed juris percipiendi reditus annuos quasi dominium competere, ipse tecum sentio, quia scil. jus nostrum feudale ad Juris Civ. Rom. quod domini objectum in rebus duntaxat corporalibus ponit, regulas astricta non est. vid. tamen *in J. de Reb. incorpor. item in ff. si serv. vind.* Et quamvis aliàs præcipuus hujus domini effectus sit rei vindicatio finito feudi jure instituenda, hoc tamen etiam in feudis nostris non obrinet, cum nihil quò vindicari possit, vasallus habeat. Hinc loco rei vindicationis à Domino exceptio doli opponenda præstationes annuas finito feudo petenti. Præter hoc jus in re datur etiam domino jus ad rem ex obligatione personali vasalli proveniens, qua tenetur

de

de dolo & culpa, atque producens conditionem causa
dati causa non secuta, si scilicet in fidelitate vel servitiis
præstandis morosus sit. Hæc actio maximum quoque in
feudis de Camera vel Caneva usum habet, quippe quæ
regulariter conceduntur ob servitia palatina officialibus,
in quibus maxima fides cum exacta servitorum præsta-
tione exigitur. Jus vassalli circa rem potissimum in jure
in re conspicitur, quamvis interdum etiam jus ad rem
locum habeat. Est autem illud dominium utile, quod
proprie in re possessa cum jure utendi fruendi eamque
vindican- di consistit. Sicuti vero in nostris feudis nul-
la vera sed quasi tantum possessio adest, ita nec verum sed
quasi tantum dominium utile, quod rectius juris quam
dominij nomine venire potest. Sic quoque nec rei vin-
dicatio in casu nostro vassallo datur nihil possidenti, sed
opus est, ut contra dominum sese à præstationibus im-
munem esse asserentem actione confessoria agat, uti in
aliis juri- bus in re incorporalibus fieri solet. Ita quoque
ex jure possessionis non verum sed quasi iuterdictum uti
possidetis datur. Ob arctissimam inter dominum & va-
sallum societatem, cujus in *pr. hujus* θ , meminimus feu-
dum non nisi mutuo utriusque consensu alienari potest.
Et cum præter approbationem domini in feudis anti-
quis consensus etiam agnatorum requiratur, quaeritur
an hoc etiam in nostris feudis obtineat. Resp. negando,
quia agnatorum nullæ plane in eo sunt partes, cum ul-
tra mortem vassalli non extendatur. Sed hæc circa ef-
fectus cum aliis feudis communes dicta sufficiant.

TH. XV.

Pergimus ad proprios feudorum de Camera vel Ca-
neva effectus, quod pertinet, quod regulariter feuda no-
stra personalia esse præsumantur, de quo jam *sup. θ . 13.*
Vassallo E. contrarium asserenti probatio realitatis in-
cum-

E

cum-

cumbit, quæ fieri debet paribus curiæ vel brevi testato
 1. feud. 2. 1. Quodsi vero vafallus neget de Camera vel
 Caneva feudum esse, dominum probare oportet, ita ta-
 men ut beneficiato contraria probatio non denegetur,
 1. feud. 4. 3. Adde quod finito officio, quod à vafallo ser-
 vitiorum loco geritur, regulariter feuda nostra finiantur.
 Asserenti E. sibi ad dies vitæ concessum esse beneficium,
 probatio iungitur. An subinfeudatio in feudis nostris
 locum habeat? vid. c. 151. J. F. A. ubi vafallo expressè de-
 negatur, quoniam scilicet ipse iam vicarius est, dominique
 vices gerit, hincque subvicarium constituere nequit; ejus
 enim maxime fides electa est. Huc quoque spectat quod
 2. feud. 58. pr. habetur, ubi dicitur, dominum tum de-
 mum ad annuas præstationes teneri, si in Camera vel Ca-
 neva sit, unde solvi possit. Cum autem hoc jus plane
 singulare sit, non ita crude ac simpliciter accipiendum,
 sed ex sequentibus ipsius textus verbis ita restringen-
 dum, ut dicatur, veram esse hanc regulam, si ex indigen-
 tiâ vel necessitate evacuatum sit ararium vel penuarium.
 Quodsi E. nulla necessitate cogente ararium fortè em-
 pitione vini vel frumenti, aut cellarium ejusdem vendi-
 tione ex haustum sit, nullam dominus intuitu præstatio-
 num haruncc excusationem meretur. 2. necesse quoque
 est, ut hæc ipsa, propter quam jus hoc conceditur, indig-
 entia non ex prodigalitate vel luxuria atque sic ex cul-
 pa domini sit profecta. Objicis, ne hoc quidem casu do-
 minum dare oportere ob actionem inanem, vid. l. 6. ff.
de dolo, & quoniam debitor ad summam paupertatem
 redactus judicium contemnere solet, adeò ut *Marialis de*
Sexto quodam ære alieno presso non ineleganter canat,
 l. 2. epigr. 3.

*Sexte nihil debes, nil debes, Sexte, fatemur
 Debet enim si quis, solvere, Sexte, potest.*

Sed

Sed resp. hanc limitationem hoc efficere, ut excludat beneficium competentiae aliàs regulariter dominis directis competens, adeò ut non tantum omnia ipsis bona auferantur, sed & si ad meliorem fortunam perveniant ad plenam solutionem adigi possint. Tertio limitandum, quod eoque tantum à præstationibus annuis liberetur, donec pinguorem fortunam invenerint, quod tunc fieri intelligitur, si deducto omni ære alieno habeat adhuc, quod vasallo dare possit. Sed præterea competentiae beneficium huc referendum est, cum expressis verbis in textu nostro dicatur, in feudis nostris dominum in id tantum quod facere potest, condemnari; ratio subjicitur, quoniam dominus & vasallus sunt quasi conjuges, his autem competentiae beneficium tribui ex *L. 17. §. 1. ff. sol. matrim.* apparet. Porro cum aliud sit feudum in curte, aliud extra curtem, horum autem feudorum diversi dentur effectus, non absòne quoque hic quæritur, ad quamnam speciem pertineant nostra? Resp. ad feuda in curte. Quamvis enim quidam vocabulum curtis per territorium, alii per jurisdictionem, alii per curiam sive aulam principis explicant, omnes tamen hi significatus feudis nostris sunt convenientes. Interim tamen *Magnif. DN. D. Schilteri* opinionem cæteris præferendam existimamus, quippe ex ipsa vi vocis & propria significatione desumptam. Hic enim per curtem intelligit curiam feudalem seu iudicium parium, quorum plura unus sæpe dominus habet. Quodcumque autem feudum pertinet ad iudicium tale parium, illud recte vocatur feudum in curte. Potest autem contingere ut dominus quædam feuda habeat, quæ nondum certæ curiæ assignavit; & hæc nomine feudorum extra curtem veniunt. Atque hæc inter prætatio nostris quoque feudis accommodari potest, quippe quæ regulariter sunt in curte domini, illà videlicet

licet, quam dominus intuitu feudorum ex ærario vel penuario constitutorum habet. An autem feudum sit in curia, non exigui momenti quæstio est, cum feudum in curte per pares curiæ, feudum vero extra curtem per extraneos quoslibet probari possit, & hoc ex naturali ratione.

TH. XVI.

Sed festinandum ad finem. Et cum ea, quæ hæctenus proposita sunt, constitutionem feudorum nostrorum concernant, liceat adhuc brevibus aliqua destructionem earum spectantia annotare. Sunt autem *modi extinguendi* feuda nostra iterum vel communes vel proprii. Ad illos pertinet 1. Felonia, quæ vasallus ob delictum in dominum commissum vel ob aliud crimen capitale feudo privatur. Hæc uti omnia in genere feuda, ita etiam nostra resolvit. Sequitur alienatio sine domini consensu facta. Et quamvis nulla in feudis nostris res sit, quæ distrahi possit, quæritur tamen an jus mihi competens vendere vel alio modo alienare possim? Resp. negando, quia à domino finita administratione revocari potest, & regulariter etiam in his feudis personæ fides respicitur. Alienato autem seu oppignorato ærario vel penuario cum onere suo ad emptorem vel creditorem transire censetur. Exemplum memorabile redditum ex Caneva provenientium oppignoratorum suppeditat transactio Hagenoensis, qua Episcopus & Capitulares Argentineses reservato sibi in vasallos dominio directo redditus ex cella, quæ à butyro nomen habet, & Germanicè, *Zollfelle* vocatur, provenientes jure pignoris Civitati nostræ, cum onere præstationes Episcopi vasallis exsolvendi cesserunt. vid. art. 6. dict. transact. add. Magnif. DN. D. Schilrer. ad Chron. Königshoven pag. 741. Hunc modum finiendi feuda excipit renovationis investituræ omisso, quæ in feudis

dis nostris ordinarie locum non habet; interdum tamen si scilicet post mortem dantis, vel accipientis non revocetur, investitura opus est. Huc quoque referunt deteriorationem rei in feudum concessam. Cum autem in feudis de Cam. vel Can. vassallus nihil corruptioni obnoxium possideat, patet exinde, ad feuda nostra non pertinere. Idem quoque de interitu rei dicendum, nisi ad eum casum respicias, quæ totum, ex quo reditus hi Camerales solvuntur ærarium evacuatam sit, de quo casu vid. *h. preced.* Ad consolidationem quod attinet, illa nihil aliud est, quam domini utilis & directi confusio. Quoniam autem in feudis nostris, neque utile neque directum dominium, rei scilicet, sed juris invenitur, manifestum est, talem quoque non esse consolidationem, qualis datur in rebus naturaliter immobilibus, sed dominum tantum liberari a præstationibus annuis. Quoad præscriptionem notandum dominum regulariter jus vassalli tempore legitimo præscribere posse, secus in nostris, quia stipendium & officium, quod servitorum vice geritur, sunt correlata. Hoc autem revocato, illud sua sponte cessat. At vassallus præscribere non valet, cum nihil possideat, nisi dicas, in tantum posse, ut ex feudo Camera personali fiat jus vel feudum annuorum reddituum reale seu perpetuum. Plures adhuc finiendi feudi modos communes hic recensere possemus. Sed cum illos omnes prolixius examinare instituti nostri limites egrediatur, quosdam adhuc extinguendi feuda nostra modos proprios recensebimus, quos inter referimus 1. contrariam domini constituentis vel vassalli accipientis voluntatem; datur enim regulariter propter administrationem, qua revocata, feudum quoque extinctum censetur nisi fiat intempestive. 1. *feud. 2. 2.* Mortem alterutrius sc. quoad facultatem repetendi. Quod si verò heres non repetat, tacite approbasse creditur. Ex-

E 3

cipi-

cipitur feudum Soldatæ, quod morte accipientis necessa-
rio extinguitur, quia nulla ibi administratio commissa,
sed vel merè gratuitum est ex communi Dd. sententia;
nemo autem sine ratione liberalis præsumitur; vel da-
rur militi equitanti non equiti, & quidem loco stipen-
dii, quod alias mercedis titulo daretur; sicuti autem
mortuo operarum locatore, merces cessat, ita quoq; hic
mortuo milite stipendium infeudatum. Deficit enim
causa impulsiva. Huc quoque pertinere volunt pauper-
tatem domini; sed cum solutionem tantum differat, non
vero feudum ipsum penitus tollat, jamque §. *præced.* de
eo tractatum fuerit, actum denud agere, sicq; cramben
bis coctam proponere nolumus. Deberent quidem etiam
affinia feudorum nostrorum recenseri. Sed cum jam su-
pra §. 13. ubi de formâ egimus, ea attigerimus, instituti
autem nostri ratio nos vela contrahere jubeat, silum ea-
propter stilumque abruptimus. Antequam autem tol-
lamus manum de tabula, Amicum lectorem obtestamur,
ut pro eâ quâ est animi æquitate quibuscunque conati-
bus meis favere, simulque cogitare velit, longe fa-
cilius esse accusare, quam defendere, vul-
nus infligere quam sanare.

TANTUM,

ÆTERNÆ JUSTITIÆ SIT
GLORIA SEMPITERNA.

COROL-

COROLLARIA

Ex Jure Naturali.

Successio ab intestato J. N. regulam facit, testamentaria exceptionem.

Jus Testandi ex ipso rerum dominio naturaliter fluere, atq; exinde J. Nat. esse male asseritur.

Testamentum solemnitatibus J. C. destitutum J. N. atq; in conscientia obligat heredem ab intestato.

Interdum tota legitima Juris positivi tantum est.

Ex Jure Publico.

Testamenta Principum absq; insinuatione facta neque astrictis J. C. solemnitatibus valent.

Princeps de conjugis sue bonis ea consentiente testari quidem potest sed non ad effectum irrevocabilitatis.

Restrictior est extraneos heredes instituendi facultas Principum quam privatorum.

Legitima debetur etiam personis illustribus, nisi introducto primogeniture apanagium in illius locum succedat.

Ex Jure Civili.

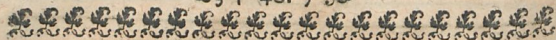
In computatione legitima exheredatus partem facit liberis in legitima institutis.

Interdum legitima neq; triens est neq; semis.

Quota bonorum ceteris paribus pinguior est quota hereditatis.

Legitimam nullo plane onere gravari posse, male simpliciter affirmatur.

Cum

*Um membra morbus disjicit,
Animus viget robustior.
Pius canit Prudentius.*

Exempla præstat ROESCHIVS;
Morbona cui non prævalet,
Quin is sacris inferviat
Nostræ Themistis infulis.

Gratulab. P.

Johannes Schilter.

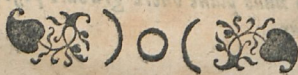
Nobilissimo DN. ROESCHIO
de FEUDIS CAMERÆ & CANEVÆ
inauguraliter disputanti.

*Q*ui Cameræ simul & qui pingua feuda Canevæ
Curato scripto jam Themidi perhibet;
Huic voce ac æquum est, Augusta ut, præter ho-
nores

*Quis mystas proprios sueta beare, Themis
Largiter accumulet, sic præmia grata rependens,
Quæque Caneva feret, quæ Cameramque beant!*

dignissimo dudum Jurium Candidato
l. m. q. p.

Johannes Henricus Feltz, D.
PP. p. t. Fac. Jurid. Decanus.

ULB Halle
003 594 807

3

Sb

18.

10
33
782

1701, 9^a

I. N. D. N. J. C.
DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,

DE
F E U D I S
D E C A M E R A
E T C A N E V A,

9. 596

Quam

Affulgente Divini Numinis Clementia,

Decreto & Autoritate

Magnifici Jctorum ordinis

In Illustri Argentoratensium Universitate

Pro

Summis in Utroq₃ Jure Honoribus

& privilegiis Doctoralibus ritè impetrandis

SOLENNI

ac placido Eruditorum Examine

subjicit

MATTHIAS ROESCH, Argentor.

Ad d. Junij Anno M DCCI.

ARGENTORATI,

Ex Officinà JOSIAE STAEDELII, Acad. Typogr.

